

סדרת פיבונאצ'י

הקדמה

סדרת פיבונאצ'י היא סדרה רקורסיבית (סדרה שבה האיבר ה- n נקבע על סמך איברים קודמים), המוגדרת על-ידי כלל הנסיגה הבא:

$$F_1 = F_2 = 1$$

$$F_n = F_{n-2} + F_{n-1}$$

כאשר F_n הוא איבר במקום ה- n בסדרת פיבונאצ'י.

לאיברי הסדרה, הנקראים "מספרי פיבונאצ'י", יש כמה תכונות מעניינות. אחת מהן קשורה ליחס בין איברים

עוקבים של הסדרה, כלומר למנה $\frac{F_n}{F_{n-1}}$.

אם מסתכלים על הגבול של המנה הזו - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{F_n}{F_{n-1}}$ (כלומר, לאיזה מספר המנה מתקרבת כש- n שואף לאינסוף),

מקבלים מספר אי-רציונלי: $\Phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2} = 1.618033....$

המספר הזה מכונה "יחס הזהב" או "מספר הזהב" ונהוג לסמנו באות Φ .

פתרון

דרך פשוטה למציאת איבר n בסדרת פיבונאצ'י הוא בעזרת יחס הזהב,

חשוב - שיטה זו עובדת החל מאינדקס החמישי והשיטה יודעת לחשב עד לאיבר באינדקס ה-34 ולא יותר מזה!

שיטה אינדוקטיבית:

```
static double PHI = (1 + Math.sqrt(5)) / 2;
static int[] fib = { 0, 1, 1, 2, 3, 5 };

public static int goldenInduction(int n) {
    if(n <= 5) {
        return fib[n];
    }
    int ans = fib[5];
    for (int i = 5; i < n ; i++) {
        ans = (int) Math.round(ans * PHI);
    }

    return ans;
}
```

שיטה רקורסיבית:

```
static double PHI = (1 + Math.sqrt(5)) / 2;
static int[] fib = { 0, 1, 1, 2, 3, 5 };

public static int goldenRecursive(int n) {
    if(n <= 5) {
        return fib[n];
    }
    if(n == 6)
        return (int) Math.round(5 * PHI);

    return (int) Math.round( goldenRecursive(n-1) * PHI);
}
```

פתרון בעזרת נוסחת binet בסיבוכיות זמן **קבוע** $O(1)$, אך גם כאן יש הגבלה עד איבר באינדקס 34 ולא יותר מזה! הנוסחה: $S_n = \Phi^n - \frac{(-\Phi^{-n})}{\sqrt{5}}$.

```
static double PHI = (1 + Math.sqrt(5)) / 2;

public static int binetFormula(int n) {
    return (int) ((Math.pow(PHI, n) - Math.pow(-PHI, -n))/Math.sqrt(5));
}
```

עבור איברי **באינדקס שלילי** של סדרת פיבונאצ'י נראה את הפתרון **הרקורסיבי** הבא, כאשר הפתרון לא נפתר עם יחס הזהב אלא כפתרון פשוט שעובד **לכל איבר n** ולא מוגבל כמו הפתרונות הקודמים שהצגנו עבור יחס הזהב.

```
public static int fiboRecursive(int n) {
    if( n == 0 || n == 1) {
        return n;
    }
    return fiboRecursive(n-1) + fiboRecursive(n-2);
}

public static int negativeFiboRecursive(int n) {
    if(n >= 0) { // if its not a negative index then use the positive method.
        return fiboRecursive(n);
    }
    return negativeFiboRecursive(n+2) - negativeFiboRecursive(n+1);
}
```

סדרת פיבונאצ'י ומטריצות

שיטה נוספת להחזיר איבר באינדקס n בסדרת פיבונאצ'י היא בעזרת חישוב נוסחת הסדרה על-ידי מטריצות.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} F_{n+1} & F_n \\ F_n & F_{n-1} \end{pmatrix}$$

כאשר n הוא האיבר באינדקס n של סדרת פיבונאצ'י, כדי לקבל פתרון נכפול את $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ n פעמים, ונחזיר את הפתרון שהתקבל במיקום $mat[0][0]$ כלומר את F_{n+1} זאת מאחר וסדרת פיבונאצ'י מתחילה באיבר 0 ועד עכשיו ספרנו אינדקסים החל מאיבר 1.

מימוש הפתרון בשיטה **אינדוקטיבית** בזמן ריצה $O(n)$

```
public static int fibMatrix(int n) {
    if (n <= 0) {
        return 0;
    }

    int[][] fiboMatrix = { {1,1}, {1,0} };

    matrixPower(fiboMatrix,n);

    return fiboMatrix[0][0];
}

private static void matrixPower(int[][] matrix, int n) {

    int[][] ans = { {1,1}, {1,0} };

    for (int i = 1; i < n-1; i++) {
        matrixMultiply(matrix,ans);
    }

}

private static void matrixMultiply(int[][] mat1, int[][] mat2) {

    int x = mat1[0][0] * mat2[0][0] + mat1[0][1] * mat2[1][0];
    int y = mat1[0][0] * mat2[0][1] + mat1[0][1] * mat2[1][1];
    int z = mat1[1][0] * mat2[0][0] + mat1[1][1] * mat2[1][0];
    int w = mat1[1][0] * mat2[0][1] + mat1[1][1] * mat2[1][1];

    mat1[0][0] = x;
    mat1[0][1] = y;
    mat1[1][0] = z;
    mat1[1][1] = w;
}
```

```

}

public static void main(String[] args) {
    System.out.println(fibMatrix(6));
}

```

בשיטה **הרקורסיבית**, הנוסחה: $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} F_{n+1} & F_n \\ F_n & F_{n-1} \end{pmatrix}$, תספק לנו פתרון בסיבוכיות זמן ריצה של רק $O(\log n)$ בדומה לפתרון חישוב חזקה ברקורסיה, ננצל את אותה השיטה לטובת הפתרון שלנו. נכפול באופן רקורסיבי את המטריצה, המימוש מאוד דומה לקודם עם הבדל בפונקציה power.

```

public static int fibMatrixLog(int n) {
    if (n <= 0) {
        return 0;
    }

    int[][] fiboMatrix = { {1,1}, {1,0} };

    matrixPowerLog(fiboMatrix, n-1);

    return fiboMatrix[0][0];
}

private static void matrixPowerLog(int[][] matrix, int n) {

    if(n == 0 || n == 1)
        return;

    int[][] ans = { {1,1}, {1,0} };

    matrixPowerLog(matrix, n/2);
    matrixMultiplyLog(matrix, matrix);

    if(n%2 != 0) {
        matrixMultiplyLog(matrix, ans);
    }

}

```

```
private static void matrixMultiplyLog(int[][] mat1, int[][] mat2) {  
  
    int x = mat1[0][0] * mat2[0][0] + mat1[0][1] * mat2[1][0];  
    int y = mat1[0][0] * mat2[0][1] + mat1[0][1] * mat2[1][1];  
    int z = mat1[1][0] * mat2[0][0] + mat1[1][1] * mat2[1][0];  
    int w = mat1[1][0] * mat2[0][1] + mat1[1][1] * mat2[1][1];  
  
    mat1[0][0] = x;  
    mat1[0][1] = y;  
    mat1[1][0] = z;  
    mat1[1][1] = w;  
}  
  
public static void main(String[] args) {  
    System.out.println(fibMatrixLog(6));  
}
```